
Finansdepartementet
Fi2025/00457

Remissyttrande gällande SOU 2025:12 AI-kommissionens Färdplan för Sverige

Sammanfattning

Region Norrbotten välkomnar AI-kommissionens färdplan som ett viktigt och nödvändigt initiativ för att stärka Sveriges position inom artificiell intelligens. Regionen delar bedömningen att ett sammanhållet ekosystem krävs för att Sverige ska kunna nyttja AI-teknikens fulla potential och undvika framtida konkurrenssnackdelar. Region Norrbotten vill betona vikten av att AI-strategins implementering utformas så att de regionala förutsättningarna aktivt beaktas.

Region Norrbottens synpunkter

Regionen delar färdplanens bedömning att AI kan avlasta offentlig sektor, särskilt inom vård och äldreomsorg. Regionen vill betona vikten av robust infrastruktur: elförsörjning, bredband och telekommunikation är grundförutsättningar för AI-ekosystemet.

Region Norrbotten understryker att:

- Region Norrbotten, med sin demografiska struktur (en åldrande och spridd befolkning), är särskilt lämpad som pilotregion för AI-lösningar i vården och välfärden.
- Utvecklingsprojekt bör inriktas mot att skapa skalbara lösningar för glesbygdens behov.
- Utbyggnaden av bredbands- och mobilnät i Norrbotten och norra Sverige är absolut nödvändig.
- Energisystemets kapacitet och robusthet måste säkerställas för att möjliggöra datacenter, beräkningskluster och annan AI-relaterad verksamhet.
- Region Norrbotten föreslår att särskilda investeringar i digital och energirelaterad infrastruktur i norra Sverige inkluderas i den fortsatta handlingsplanen.

§ 123

Remiss av SOU 2025:12 AI-kommissionens Färdplan för Sverige

Dnr NLL-00283-2025

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen beslutar att:

1. lämna yttrande enligt förslag i bilaga
2. paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

26 november 2024 presenterades rapporten *AI-kommissionens Färdplan för Sverige*. Rapporten syftar till att ge Sverige en tydligare riktning framåt vad gäller artificiell intelligens (AI), och till att inspirera hela det svenska samhället att tillsammans anta den gemensamma utmaning och möjlighet som AI-utvecklingen innebär.

Region Norrbotten välkomnar AI-kommissionens färdplan som ett viktigt och nödvändigt initiativ för att stärka Sveriges position inom artificiell intelligens. Regionen delar bedömningen att ett sammanhållet ekosystem krävs för att Sverige ska kunna nyttja AI-teknikens fulla potential och undvika framtida konkurrenssnackdelar. Region Norrbotten vill betona vikten av att AI-strategins implementering utformas så att de regionala förutsättningarna aktivt beaktas.

Ärendets behandling under sammanträdet

Ordförande föreslår att paragrafen ska förklaras omedelbart justerad.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag, med tillägg enligt ovan, under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller förslaget.

Ärendet

Bakgrund

AI-kommissionen har gjort bedömningen att en av de största utmaningarna för det svenska AI-ekosystemet idag är det politiska ledarskapet, där avsaknad av strategisk planering och samordning saktar ner och hindrar utveckling. För att råda bot på detta valde AI-kommissionen att tidigarelägga rapporteringen till regeringen och att

presentera arbetet genom att ta fram grunden till en nationell AI-strategi som regeringen bör anta för att ta ett helhetsgrepp kring frågan.

Denna grund, AI-kommissionens Färdplan för Sverige, består av en kombination av resonemang kring hur Sveriges väg framåt bör se ut, konkreta förslag på åtgärder som ska stärka det svenska AI-ekosystemet samt visioner om mål som skulle kunna uppnås i framtiden. Färdplanen syftar till att, om regeringen implementerar den som en AI-strategi, ge den riktning och visa på det ledarskap som efterfrågas av näringslivet, offentlig sektor, och det svenska samhället i stort.

Färdplanen innehåller 75 förslag som förväntas stärka ekosystemet runt AI. Bland annat föreslås en gemensam kärninfrastruktur för utveckling och leverans av AI-drivna tjänster inom offentlig sektor – en så kallad AI-verkstad. Där ska offentliga aktörer – statliga myndigheter, regioner och kommuner – kunna utforska, utveckla och driftsätta nya AI-tjänster och funktioner.

Utredningen lyfter även vikten av en sammanhållen teknisk AI-infrastruktur som ger såväl statliga myndigheter som kommuner och regioner, oavsett storlek och utgångsläge, förutsättningar att dra nytta av de möjligheter som AI-utvecklingen skapar – och att kunna göra det i samarbete med varandra.

Konsekvenser för kommuner och regioner

AI-kommissionens förslag, inklusive AI-verkstaden, är utformade med respekt för det kommunala självstyret enligt 14 kap 3 § regeringsformen, som stipulerar att en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte bör gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den. Utredningens förslag inskränker inte det kommunala självstyret. Snarare syftar förslagen till att stärka kommunernas förmåga att dra nytta av AI-teknologi. Exempelvis är AI-verkstaden frivillig och tänkt att fungera som ett stöd, genom att erbjuda praktisk vägledning, delade resurser och färdiga lösningar. Därmed sänks trösklarna för kommuner – särskilt mindre och resurssvaga – att påbörja eller utveckla sitt arbete med AI. För mindre kommuner, som ofta har begränsade resurser och mindre kapacitet, kan förslagen i Färdplanen innebära utmaningar. Problem kan till exempel uppstå som en följd av krav på bättre datahantering, så som datastandarder och att inkludera dataperspektivet i konsekvensutredningar. För att ge särskilt stöd till denna grupp föreslås en rad åtgärder i Färdplanen, bland annat möjligheten till stöd och verksamhetsutveckling från den insatsstyrka som ska inrättas i anslutning till AI-verkstaden.

Ekonomiska konsekvenser

Totalt beräknas förslagen kosta 16 712 miljoner kronor under en tioårsperiod. Den största delen av denna kostnad förläggs till de fem första åren, nämligen 11 507 miljoner kronor. Förslagen är avgörande för att stärka Sveriges AI-ekosystem och bör ses som investeringar som på sikt kan generera betydande avkastning i form av ekonomisk tillväxt och kostnadsbesparingar. Enligt studierna från Implement Consulting Group och Digg/McKinsey skulle avkastningen på dessa investeringar kunna vara avsevärd. AI förväntas exempelvis effektivisera den offentliga sektorn och minska myndigheternas framtida behov av anslag, vilket skulle innebära

betydande besparingar för staten. Ur detta perspektiv anser AI-kommissionen att det är nödvändigt att säkerställa finansiering för dessa förslag i den kommande vårändringsbudgeten. I samband med kostnadssatta förslag som innebär att myndigheter tilldelas nya uppdrag, har kostnaden tagits fram i dialog med myndigheten under rimliga antaganden om personalkostnader, resursbehov och tidsåtgång. För de utredningarna som föreslås, har vi antagit en schablonkostnad på 5 miljoner kronor per år och utredning.

Region Norrbotten bedömer att initiativet med AI-kommissionens färdplan, i detta skede, inte medför några direkta ekonomiska konsekvenser för regionen.

Jämställdhetsperspektiv

Rapporten analyserar inte konsekvenser av föreslagna förändringar ur ett jämställdhetsperspektiv.

Barnrättsperspektiv

Rapporten analyserar inte konsekvenser av föreslagna förändringar ur ett barnrättsperspektiv.

Beslutsunderlag

1. Remissyttrande gällande AI-kommissionens Färdplan för Sverige, SOU 2025:12
2. AI-kommissionens Färdplan för Sverige, SOU 2025:12

Protokollsutdrag skickas till

IT-direktör

Utvecklingsdirektör